

Valtuutettu Lotta Laaksosen ym. aloite koskien järjestöstrategiaa, jonka tehtävä on tukea kolmannen sektorin toimintaa

Kaupunginvaltuusto 14.02.2022 § 16

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi seuraavan aloitteen tiedoksi:

”Liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut, pelastuspalvelut, mielenterveyden tuki... Monet tärkeät toiminnot kunnassa perustuvat aktiiviseen kolmannen sektorin työhön.

Kolmas sektori on kunnalle äärimmäisen tärkeä voimavara. Kolmas sektori luo yhteisöllisyyttä, mikä on hyvinvoinnin kannalta tärkeä arvo.

Vapaaehtoisten tekemä työ on kunnan hyvinvoinnille erittäin tärkeää. Se vaikuttaa hyvinvointiimme monin eri tavoin. Järjestöjen ja yhdistysten ympärille kerääntyy aiheesta motivoituneita ihmisiä. Yhdistystyö osoittaa, mistä kuntalaisemme ovat kiinnostuneita.

Yhdistyksiä ja järjestöjä tulisi pyrkiä tukemaan ideoiden toteuttamisessa tarjoamalla kuntamme resursseja käyttöön. Liikaa byrokratiaa tulisi karsia ja mieluummin rohkaista kuntalaisia aktiivisuuteen, mm. järjestämään yleisötapahtumia - esimerkiksi tarjota esiintymismahdollisuuksia Keskuspuistossa ”open stage -tyyliin” muusikoille ja tilat peräkonttikirppiksen järjestämiseen. Ideoita tulee kuulostella kuntalaisilta ja herkästi mahdollistaa aktiivisuus.

Miten voimme tukea kolmannen sektorin toimintaa ja vapaaehtoistyötä kaupungissa?

Esitys:

Paraisille tulee kehittää järjestöstrategia, jonka tehtävä on tukea kolmannen sektorin toimintaa kattavasti. Kolmannen sektorin toimijat voidaan nähdä tärkeänä ryhmänä keskustan elävöittämisessä. I Samma Båt – Leader-rahoituksen mahdollisuudet olisi tässä kohtaa hyvä kartoittaa toiminnan organisoimiseen. Järjestöstrategian tulisi ottaa kantaa mm. vuosittain haettavaan apurahoihin, sekä tärkeiden hankkeiden rahoitukseen, tilojen käytön mahdollistamiseen, esiintymisille ja taiteelle resurssien tarjoamiseen.”

Kaupunginhallitus 28.02.2022 § 66

Valmistelija

Hallintopäällikkö Hanna-Maria Grandell, puh. 050 473 9910
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Uuden päivitetyn ja kaupunginhallituksessa äskettäin hyväksytyn aloiteohjeistuksen mukaisesti kaupunginvaltuustossa tehdyt valtuustoaloitteet otetaan aina seuraavaan kaupunginhallitukseen ja määritellään niille vastuuvastuun valmistelijat.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää lähettää Lotta Laaksosen aloitteen koskien järjestöstrategiaa, jonka tehtävänä on tukea kolmannen sektorin toimintaa, hallintopalvelujen valmisteltavaksi. Vastuuvalmistelijana on hyvinvointikoordinaattori.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Jakelu	Hyvinvointikoordinaattori

Kaupunginhallitus 19.04.2022 § 108

Valmistelija Hyvinvointikoordinaattori Paula Sundqvist, puh. 040 488 6040
Hallintopäällikkö Hanna-Maria Grandell, puh. 050 473 9910
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Järjestöystävällisessä kunnassa yhdistykset ja järjestöt ovat kunnan tärkeitä kumppaneita ja merkittävä menestystekijä. Yhdistykset ja järjestöt tarjoavat asukkaille hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa, tukea sekä osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia.

Järjestöllä tarkoitetaan yhdistys- ja säätiölaeissa määriteltyä ihmisten tai yhteisöjen tiettyä tarkoitusta varten muodostamaa yhteenliittymää, joka on perustettu jonkin yhteisen aatteellisen tai hyödyllisen tarkoituksen toteutusta varten. Kansalaisfoorumien järjestöluokittelun mukaan näitä ovat mm. sosiaali- ja terveysalan järjestöt, urheilu- ja liikuntajärjestöt, kylä- ja kaupunginosajärjestöt, kulttuurijärjestöt, neuvontajärjestöt, palvelujärjestöt sekä vapaa-aika- ja harrastusjärjestöt. Järjestö-sanalla viitataan myös yhdistyksiin ja säätiöihin kaikilla tasoilla, oli sitten kyseessä paikallinen yhdistys, maakunnallinen esim. piiritason toimija, valtakunnallinen liitto tai kansainvälinen toimija.

Järjestöjen toiminnan kohderyhmänä voivat olla kaikki kuntalaiset tai pieni erityisryhmä. Järjestöt ja yhdistykset tavoittavat usein sellaisia kohderyhmiä, jotka ovat jääneet eri syistä julkisten palvelujen ulkopuolelle tai tarvitsevat täydentävää tukea. Usein toiminta suunnataan erityistä tukea tarvitsevaan ihmisryhmään, esim. terveydellisessä tai sosiaalisessa riskiryhmässä olevat, syrjäytyneet, pitkäaikaissairaat ja vammaiset henkilöt, maahanmuuttajat, työelämän ulkopuolella olevat tai muut tukea tarvitsevat ryhmät sekä heidän omaisensa tai läheisensä. Toiminnan ja tuen kohteena ovat myös kaiken ikäiset ihmiset erityistarpeineen, kuten lapset, nuoret, työikäiset tai vanhuksset.

Kuntien rooli tulee muuttumaan tulevan sote-uudistuksen myötä ja hyvinvointia ja terveyttä edistävän toiminnan merkitys kunnissa korostuu entisestään. Tulevat sote-uudistukseen liittyvät lait perustuvat yhä vahvemmin mm. kuntalaisten kuulemiseen ja järjestöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Toimivalla järjestöyhteistyöllä kunnat saavatkin järjestöjen asiantuntijuuden, kuntalaisen äänen ja moninaiset verkostot omaa toimintaansa tukemaan. Kolmannen sektorin rooli kaupungin yhteistyökumppanina tulee vahvistumaan entisestään.

Osana hyvinvointialueen valmistelua on toimitettu tietopyyntö järjestöavustuksista kaikille Varsinais-Suomen kunnille. Tähän tietopyyntöön Paraisten kaupunki on antanut vastuksensa määräaikaan 25.2.2022 mennessä.

Hyvinvointialueen valmistelun mukaan Paraisilla on 406 rekisteröityä yhdistystä ja koko Varsinais-Suomessa on yhteensä 8 903 yhdistystä. Yhdistyksille jaettavien avustusten määrässä ja myöntämisperusteissa on kuntakohtaisia eroja. Valmistelun mukaan sosiaali- ja terveysalan järjestöjen toiminta-avustukset siirtyvät 1.1.2023 hyvinvointialueelle. Kuntiin jäävät avustukset kohdentuvat mm. kulttuurityöhön, nuorisotyöhön, liikuntatoimeen, avoimiin kohtaamispaikkoihin, kouluissa tapahtuvaan toimintaan, kotoutumisen tukemiseen, eläkeläisjärjestöjen toimintaan, virkistystoimintaan, ruoka-apuun, työttömyyden ehkäisyyn ja tukeen ja maanvuokrasopimuksiin. Lisäksi avustukset voivat olla muuta kuin rahallista avustusta esimerkiksi tilojen käyttömahdollisuuksia ilman tai alennetulla vuokran maksulla.

Yhteistyö vaatii vahvaa kumppanuutta järjestöjen ja kuntien kesken. Yhteistyöstrategisessa suunnittelussa ja päätöksenteossa varmistaa tavoitteellisen yhteistyön myös tulevaisuudessa. Sujuva käytännön yhteistyö arjessa varmistaa järjestöjen ja yhdistysten toiminnan hyödyntämisen kuntalaisten parhaaksi. Hyvä järjestöyhteistyö voidaan nähdä myös laatutekijänä, onhan järjestöjen paikalliset toimijat myös itse kuntalaisia. Kuntatoimijoiden hyvä asenne järjestöyhteistyöhön vahvistaa siten positiivista kuvaa kunnasta, joka on aidosti asukkaitaan varten. Tavoitteellisella ja yhdenvertaisella järjestöjen ja yhdistysten taloudellisella tuella varmistetaan asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia edistävä toiminta.

Sote-uudistuksen valmistelussa järjestöjen toimintaedellytykset tulee varmistaa. Siirtymäaikana on hyvä tehdä kuntien, hyvinvointialueen ja järjestöjen yhteistyönä kestävä malli järjestöyhteistyöhön ja sen avustamiseen.

Osana uutta Paraisten kaupungin organisaatiota tultaneen jatkossa kiinnittämään lisääntyvässä määrin huomiota järjestöyhteistyöhön ja nimeämään järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä vastaava järjestöyhdyshenkilö.

Paraisten kaupungissa on nyt sekä kaupungin strategian näkökulmasta että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta oikea aika valmistella järjestöstrategiaa. Jotta järjestöstrategia saadaan tehtyä, tarvitaan luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koostuva laaja-alainen työryhmä valmistelemaan järjestöstrategiaa. Valmisteluun otetaan mukaan paikallisten järjestöjen edustajia.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383 etunimi.sukunimi@parainen.fi
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää hyväksyä hallintopalvelujen selvityksen ja esittää valtuustolle aloitteen toteutamisesta loppuun käsitellyksi.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Jakelu	Kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen: Aloitteen tekijä, hyvinvointikoordinaattori, johtoryhmä, kulttuuriyksikkö, liikuntayksikkö, sivistysosasto, hallintopalvelut

---

Päätösehdotus	Kaupunginvaltuusto 1) päättää hyväksyä aloitteelle annetun selvityksen ja 2) toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kaupunginvaltuusto 1) päätti hyväksyä aloitteelle annetun selvityksen ja 2) totesi aloitteen loppuun käsitellyksi.
Jakelu	Aloitteen tekijä, hyvinvointikoordinaattori, johtoryhmä, kulttuuriyksikkö, liikuntayksikkö, sivistisosasto, hallintopalvelut

---